

سوالاآ متداول معاملات آنلاين بورس اوراق بهادار

www.pasargadbroker.com
1390

۱. معاملات اوراق بهادار در بورس تهران در چه ساعاتی انجام میگیرد؟

معاملات اوراق بهادار از ساعت ۰۹:۰۰ تا ۱۲:۰۰ روزهای شنبه تا چهارشنبه هر هفته به جز روزهای تعطیل انجام می شود. همچنین ساعت پیش گشایش بازار که در آن امکان انجام معاملات وجود ندارد از ۸:۳۰ شروع می شود و تا ۰۹:۰۰ ادامه می یابد که در آن امکان ورود سفارشات و تغییر قیمت وجود دارد.

۲. دامنه روزانه نوسان قیمت در بورس تهران چند درصد است؟

در حال حاضر دامنه نوسان روزانه قیمت سهام در هر روز نسبت به قیمت پایانی روز گذشته، می تواند از ۴+ درصد تا ۴- درصد، تغییر کند و حق تقدم سهام دو برابر این میزان امکان نوسان دارد. در فرابورس نیز دامنه نوسان سهام ۵+ تا ۵- درصد می باشد. در عرضه اولیه سهام و روز بازگشایی نماد معاملاتی مطابق شرایطی که در دستورالعمل معاملات ذکر شده است بدون محدودیت در نوسان معامله خواهد شد.

۳. آیا سازوکار خاصی برای خرید سهام شرکت هایی که برای اولین بار در بورس عرضه می شوند، وجود دارد؟

بله، عرضه سهام شرکت های تازه پذیرفته شده هم بر اساس سازوکار حراج انجام می شود اما تفاوت هایی با معاملات معمول دارد. خریداران سفارش های خرید خود را با قیمت های پیشنهادی از طریق کارگزاران وارد سامانه معاملاتی می کنند. در پایان نشست معاملاتی، فروشنده براساس قیمت های پیشنهادی خریداران، قیمت فروش خود را اعلام می کند و بر اساس آن معامله انجام می شود. در این مرحله درصدی از سهام شرکت برای فروش عرضه می شود. البته در روز عرضه اولیه، محدودیت دامنه نوسان روزانه اعمال نمی شود.

۴. اولویت بندی سفارش ها در سامانه معاملات، چگونه انجام می شود؟

اولویت سفارش های وارد شده به سامانه، ابتدا براساس قیمت می باشد و برای سفارشات با قیمت یکسان، اولویت زمانی مطرح می گردد که باعث تشکیل صف خرید و فروش می شود. براساس اولویت قیمت، یک سفارش خرید (فروش) اوراق بهادار با بیشترین (کمترین) قیمت در ابتدای صف خرید (فروش) قرار می گیرد و براساس اولویت زمان، سفارشی که زودتر وارد سامانه معاملات شود جلوتر از سفارش همقیمت خود قرار می گیرد. معامله هنگامی انجام می شود که سفارش های خرید و فروش قیمت یکسان داشته باشند.

۵. تسویه معاملات چیست و چگونه انجام می شود؟

پس از انجام معاملات، تسویه معاملات بین فروشنده و خریدار توسط کارگزار فروشنده و کارگزار خریدار از طریق شرکت سپرده گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه انجام می شود. شرکت سپرده گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه به عنوان امین نقش اتاق پایاپای را ایفا می کند. تسویه معاملات سه روز کاری بعد از انجام معامله (T+۳) صورت می گیرد.

۶. کارگزار ناظر کیست و چه نقشی بر عهده دارد؟

با راه اندازی سامانه جدید معاملات دارایی سهامداران در هر یک از نمادهای معاملاتی زیر نظر یک کارگزار قرار گرفت که به آن کارگزار ناظر گفته می شود و از آن پس سهامداران دارایی سهام خود را در هر نماد معاملاتی صرفاً از طریق کارگزار ناظر خود در آن نماد معاملاتی می توانند به فروش برسانند. هر چند سهامداران می توانند با مراجعه به هریک از کارگزاران نسبت به خرید سهام اقدام نمایند. ممکن است دارایی سهامدار در یک نماد معاملاتی زیر نظر یک کارگزار ناظر و در نماد معاملاتی دیگر زیر نظر کارگزار ناظر دیگری باشد.

در زمان راه اندازی سامانه معاملاتی جدید کارگزار ناظر بر اساس سوابق فعالیت سهامدار با کارگزاران مختلف در بورس اوراق بهادار تعیین گردید.

نکته: سهامدارانی که مشخصات شناسایی آنان مانند شماره ملی، در سامانه بعد از معاملات بورس اوراق بهادار کامل نباشد، با راه اندازی سامانه معاملاتی جدید قادر به انجام هیچ گونه معامله ای از جمله خرید یا فروش تا زمان رفع نواقص نخواهند بود. کدهای سهامداری متعلق به این گروه از افراد در سایت شرکت سپرده گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه به نشانی www.csdiran.com بخش سرویس های الکترونیکی به سهامداران در قسمت «سامانه بررسی فعال بودن کد سهامداری» اعلام گردیده است. در صورتی که کد سهامداری فردی به این دسته تعلق دارد باید با مراجعه حضوری به شرکت سپرده گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه و دفاتر این شرکت در تالارهای منطقه ای بورس با در دست داشتن اصل و تصاویر شناسنامه، کارت ملی و گواهینامه های نقل و انتقال و سپرده سهام جهت اصلاح مشخصات خود در سامانه بعد از معاملات اقدام نماید. سهامداران برای آگاهی از کارگزار ناظر خود در هر نماد معاملاتی، در زمان راه اندازی سامانه معاملاتی جدید می توانند به یکی از روش های زیر اقدام نمایند:

۱- مراجعه به بخش سرویس های الکترونیکی به سهامداران قسمت «مشاهده کارگزار ناظر» در سایت اینترنتی شرکت سپرده گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه به نشانی اینترنتی www.csdiran.com از تاریخ ۱۳۸۷/۰۹/۱۶. سهامداران حقیقی با ارائه شماره ملی و سهامداران حقوقی با ارائه کد سهامداری به این سامانه، می توانند در هر یک از نمادهای معاملاتی که در آن سهام دارند، کارگزار ناظر خود را مشاهده نمایند.

۲- رویت گواهینامه نقل و انتقال و سپرده سهام
سهامداران جهت آگاهی از کارگزار ناظر خود در هر نماد معاملاتی که در آن سهام دارند می توانند با تطبیق دادن کد کارگزار خریدار یا فروشنده قید شده در آخرین گواهینامه نقل و انتقال و سپرده سهام صادره پیش از ۱۳۸۷/۰۹/۱۶ با [جدول شناسایی کدهای کارگزاری](http://www.csdiran.com) در سایت اینترنتی www.csdiran.com از کارگزار ناظر خود در آن نماد معاملاتی مطلع شوند. قابل توجه اینکه که اگر کد کارگزار خریدار یا فروشنده درج شده در آخرین گواهینامه نقل و انتقال و سپرده سهام صادره پیش از ۱۳۸۷/۰۹/۱۶ برابر ۹۹۹، ۸۸۸، ۷۷۷، ۶۶۶ یا ۱۱ باشد، سهامداران تنها از طریق ارائه شده در روش قبل (استفاده از سرویس الکترونیکی سایت شرکت سپرده گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه به آدرس www.csdiran.com) می توانند از کارگزار ناظر خود مطلع شوند.

۷. روشهای تغییر کارگزار ناظر چیست؟

سهامداران می توانند جهت تغییر کارگزار ناظر خود به یکی روشهای زیر اقدام نمایند:

۱- مراجعه حضوری به شرکت سپرده گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه و ارائه اصل و تصویر شناسنامه و کارت ملی

۲- تکمیل درخواست غیرحضوری و اخذ گواهی امضاء از دفاتر اسناد رسمی (فرم این درخواست از سایت شرکت سپرده گذاری به نشانی www.csdiran.com قابل دریافت است) و ارسال آن از طریق پست سفارشی آن به دفتر مرکزی شرکت سپرده گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه.

۳- مراجعه به یکی از دفاتر کارگزاری که تمایل دارند در آن نماد معاملاتی به عنوان کارگزار ناظر فعالیت نمایند.

۸. چگونه مشتریان گواهی سپرده و وجوه نقد خود را در اختیار کارگزار قرار می دهند؟

مشتریان باید همزمان با تکمیل فرم سفارش خرید یا فروش، وجوه نقد و گواهی سپرده سهام یا اصل برگه سهام خود را تحویل کارگزار نمایند و کارگزاران مسئول انجام تسویه معاملات با شرکت سپرده گذاری هستند. البته در عمل بیشتر مشتریان ترجیح می دهند که گواهی سپرده سهامی که قبلاً خریداری کرده اند نزد کارگزار باقی بماند تا در زمان فروش نیازی به تحویل آن نباشد. همچنین پرداخت وجه خرید سهام هم از طریق واریز به حساب کارگزاری انجام می شود.

۹. آیا مشتریان می توانند نزد چند کارگزار حساب داشته باشند؟

بله، هر مشتری می تواند نزد هر کارگزار یک حساب داشته باشد هرچند به دلیل دریافت خدمات بهتر توصیه می شود هر مشتری فقط با یک کارگزار کار کند.

۱۰. EPS، DPS و P/E چیست؟

DPS بخشی از سود هر سهم شرکت است که بین سهامداران تقسیم می شود. EPS سود هر سهم بعد از کسر مالیات است. به عبارت دیگر سود خالص شرکت تقسیم بر تعداد سهام آن و P/E نسبت قیمت سهم به EPS اعلام شده توسط شرکت است.

۱۱. قیمت یک سهم در بازار چگونه تعیین میشود؟ میزان تاثیر بازار و خود شرکت چقدر است؟

تعیین قیمت سهم تابع عوامل مختلفی است که مهمترین آن سودآوری شرکت، انتظار سودآوری آتی شرکت و شرایط کلان اقتصادی کشور است.

۱۲. حجم مبنا را تعریف نمایید؟

«حجم مبنا»، تعداد اوراق بهادار از یک نوع است که هر روز باید مورد داد و ستد قرار گیرد تا کل درصد تغییر آن روز، در تعیین قیمت روز بعد ملاک باشد.

۱۳. محدودیت حجمی در ورود سفارشات به چه معناست؟

«محدودیت حجمی»، حداکثر تعداد اوراق بهاداری است که در هر نماد معاملاتی طی هر سفارش درسامانه‌ی معاملات وارد می شود. این رقم مضرب صحیحی از «واحد پایه‌ی معاملاتی متعارف» است.

۱۴. بازار گردان چیست و به چه منظور انجام می پذیرد؟

«بازارگردان»، کارگزار یا کارگزار/معامله‌گری است که با اخذ مجوز لازم با تعهد به افزایش نقدشوندگی و تنظیم عرضه و تقاضای اوراق بهادار معین و تحدید دامنه نوسان قیمت آن، به داد و ستد آن اوراق می پردازد.

۱۵. آیا ممکن است کسی در اولین دقایق بازار بورس سهامی را بخرد و ساعتی بعد همان را بفروشد؟

بله. با راه اندازی سیستم جدید معاملاتی امکان فروش سهامی که همان روز اقدام به خرید کرده‌اید را دارید.

۱۶. چگونه ممکن است حجم مبنای شرکتی "1" اعلام شود؟

پس از بازگشایی نمادهایی که دامنه نوسان آن آزاد است (مثلا بعد از مجمع عادی سالانه یا فوق العاده) حجم مبنای آن نماد یک خواهد بود. همچنین در فرابورس نیز حجم مبنا یک منظور شده است.

۱۷. منظور از "ح" که گاهی در پایان اسم یک شرکت یا نماد آن آورده می‌شود چیست؟

ح نمایانگر حق تقدم سهام مورد نظر است که به انتهای نماد شرکت اضافه می‌شود و همچنین در ابتدای نام شرکت نیز خواهد آمد.

۱۸. منظور از بهترین عرضه یا بهترین تقاضا چیست؟

بهترین عرضه: منظور پایین‌ترین قیمتی است که برای فروش یک سهم در سیستم معاملات وارد شده است.
بهترین تقاضا: منظور بالاترین قیمتی است که برای خرید سهام در سیستم معاملات وارد شده است.

۱۹. چنانچه یکی از شرکتهای بورسی آگهی پذیرهنویسی سهام از حق تقدم‌های استفاده نشده را منتشر کند،

برای پذیرهنویسی آیا علاوه بر قیمت اسمی سهام (۱۰۰ تومان) باید مبلغ دیگری به ازای هر سهم به حساب شرکت واریز کرد؟ این مبلغ چگونه تعیین می‌شود؟

حق تقدم اوراقی است که در اختیار سهامداران قبلی شرکت قرار می‌گیرد و این سهامداران می‌توانند از آن استفاده کنند و در افزایش سرمایه شرکت کنند و یا اینکه آنها را در بازار بفروشند. در صورت شرکت نکردن در افزایش سرمایه (واریز نکردن مبلغ ۱۰۰۰ ریال به ازای هر سهم) و نیز نفروختن آنها در بازار در این مهلت، دوباره آگهی عرضه عمومی ارائه می‌شود و در یک فرصت مشخص این اجازه را می‌دهند تا حق تقدم‌های باقیمانده برای تکمیل افزایش سرمایه شرکت در بازار به هر نرخی که عرضه و تقاضا تعیین کند بفروشند. این مبلغ به حساب دارندگان حق تقدم که از آن استفاده نکرده‌اند واریز می‌شود. شخصی که اوراق حق تقدم را به دست آورد باید با واریز مبلغ ۱۰۰۰ ریال به حساب شرکت در افزایش سرمایه شرکت نماید.

۲۰. حق تقدم به چه کسانی تعلق می‌گیرد؟ شرایط خرید آن چیست؟

به کسانی که سهام شرکت را در تاریخ مجمع فوق‌العاده در اختیار داشته باشند حق تقدم تعلق می‌گیرد. این افراد می‌توانند حق تقدم خود را در بورس به سایر سرمایه‌گذاران واگذار نمایند.
برای خرید حق تقدم در بازار نیاز به شرایط خاصی نیست. تنها باید بتوانید در مهلت مقرر شده یا دوباره آن را بفروشید یا اینکه با پرداخت مبلغ اسمی سهام (واریز مبلغ ۱۰۰۰ ریال به حساب شرکت) در افزایش سرمایه شرکت کنید.

۲۱. منظور از سهام ترجیحی چیست؟

سهام ترجیحی بخشی از سهام شرکت است که در راستای برنامه‌های خصوصی‌سازی به کارکنان خود شرکت واگذار شده است.

۲۲. چگونه از میزان دارایی سهام خود در شرکتهای بورس مطلع شویم؟

با مراجعه به شرکت سپرده‌گذاری مرکزی و ارائه اسناد و مدارک خود، یک کد و رمز عبور دریافت می‌کنید که از طریق آن می‌توانید در هر زمانی با ورود به اینترنت و سایت شرکت سپرده‌گذاری مرکزی اطلاعات سهام خود را دریافت نمایید.
همچنین می‌توانید به کارگزاری که سهام را برای شما خریده (و حساب شما نزد وی بوده) مراجعه نمایید و یا تماس بگیرید تا اطلاعات حساب شما را در اختیارتان قرار دهد.

۲۳. برای استفاده از نرم افزار Online به نرم افزار خاصی نیاز است؟

نرم افزار معاملات آنلاین نرم افزاری تحت وب است و نیازی به نصب نرم افزاری بر روی سیستم کامپیوتر مشتری نیست. بنابراین فقط با اجرای نرم افزار مرورگر سیستم عامل خود می‌توانید از این سرویس استفاده کنید. البته توجه به دو نکته ضروریست:

اول: یکی از نرم افزارهای جانبی برای استفاده بهینه از سرویس آنلاین تریدینگ، Flash Player می باشد که معمولا به صورت پیش فرض بر روی مرورگرها نصب گردیده است. در صورت نصب نبودن آن، نرم افزار آنلاین تریدینگ به صورت اتوماتیک به کاربر پیغام داده و لینک دانلود آن را در اختیار شما می گذارد.

دوم: سازنده هر نرم افزاری برای استفاده از نرم افزار خود بهینه ترین مشخصات را ذکر می کند.

شرکت تدبیرپرداز به عنوان پدید آورنده این نرم افزار مرورگر Firefox را به عنوان بهترین نرم افزار برای کاربری سیستم آنلاین تریدینگ معرفی نموده است.

۲۴. وقتی نماد سهم را انتخاب می کنم تابلوی مربوط به آن سهم را نمایش نمی دهد .

احتمالا اشکال در نرم افزار جانبی FlashPlayer است که با نصب این نرم افزار جانبی این مشکل مرتفع خواهد شد. احتمال دوم قطع ارتباط با سرور می باشد که این مشکل را می توان از چراغ نمایشگر وضعیت ارتباط با سرور که به دو رنگ سبز و قرمز است مطلع شد.

۲۵. وقتی می خواهیم با نام کاربری و کلمه عبور خود وارد بخش خرید و فروش آنلاین شوم با پیغام خطای نام کاربری شما مسدود است مواجه می شوم. علت چیست؟

چنانچه تا سه بار نام کاربری و کلمه عبور خود را به اشتباه وارد نمایید با توجه به مسائل امنیتی کاربری شما مسدود می شود و با تماس با بخش پشتیبانی کارگزاری امکان استفاده مجدد سیستم را خواهید داشت.

۲۶. با اینکه فیش واریزی خود را در سیستم ثبت نمودم و در حساب اینترنتی من سند واریزی ثبت شده و مانده حسابم افزوده شده است اما در حساب آنلاین همچنان مانده حسابم افزایش نیافته است. دلیل این مغایرت چیست؟

در معاملات آنلاین مانده حسابهای کاربر در ابتدای وقت معاملات بروز می شود و پس از آن در طول ساعات معاملاتی این مانده حسابها با عملیات خرید و فروش تغییر می کنند. بنابراین چنانچه تمایل به استفاده از مبلغ واریزی در معاملات آنلاین را دارید یک روز قبل نسبت به واریز مبلغ و ثبت فیش واریزی اقدام نمایید و در شرایط استثنایی با بخش مفید آنلاین تماس حاصل فرمایید.

۲۷. هنگام ارسال سفارش فروش با پیغام مانده سهم کافی نیست مواجه می شوم در حالی که این تعداد سهام را دارا می باشم .

سه احتمال وجود دارد:

- تعداد سهام را صحیح وارد نمی کنید .
- همان سهم را طی سفارش مجزای دیگر (چه خودتان و به صورت آنلاین و یا کارگزار بر اساس سفارش حضوری و یا اینترنتی شما (وارد سامانه معاملات شده است .
- کارگزار ناظر شما در این سهم کارگزار سرویس دهنده معاملات آنلاین نیست .

۲۸. در صورت بروز مشکل در استفاده از نرم افزار چگونه مشکل را رفع نمایم؟

شما می توانید با تماس با واحد پاسخگویی با مشتریان شرکت کارگزاری مشکل را با کارشناس بخش آنلاین در میان بگذارید.

